

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 21. joulukuuta 2020
(OR. en)

14311/20

FISC 238
ECOFIN 1203

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	18. joulukuuta 2020
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2020) 813 final
Asia:	KOMMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä 16 päivänä maaliskuuta 2010 annetulla neuvoston direktiivillä 2010/24/EU perustettujen järjestelyjen toiminnasta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2020) 813 final.

Liite: COM(2020) 813 final

Bryssel 18.12.2020
COM(2020) 813 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien
saatavien perinnässä 16 päivänä maaliskuuta 2010 annetulla neuvoston direktiivillä
2010/24/EU perustettujen järjestelyjen toiminnasta**

{SWD(2020) 340 final}

Johdanto

1. Verojen oikeudenmukaisuus on keskeisellä sijalla hiljattain hyväksytyssä komission toimintasuunnitelmassa ("Oikeudenmukaista ja yksinkertaista verotusta koskeva toimintasuunnitelma elpymisstrategian tueksi").¹ Jokaisen odotetaan maksavan oman osuutensa veroista. Jos veroja ei makseta, veroviranomaisten on ryhdyttävä perintätoimiin verojen kantamiseksi. Veroviranomaisten toimivalta rajoittuu kuitenkin niiden kansalliselle alueelle. Ne eivät voi toteuttaa perintätoimia toisissa maissa, vaikka verovelalliset ovat voineet muuttaa toiseen maahan tai niillä voi olla varoja hallussaan muissa maissa. Siksi EU on antanut lainsäädäntöä, joka mahdollistaa EU:n jäsenvaltioiden keskinäisen virka-avun verosaataviensa ja muiden direktiivin 2 artiklassa määriteltyjen EU:n saatavien perimiseksi.

Seuraavalla esimerkillä havainnollistetaan, miten tämä saatavien perintää koskeva virka-apu toimii. Henkilö ei maksa verovelkojaan jäsenvaltiossa A. Hän muuttaa jäsenvaltioon B, ja hänellä on omaisuutta myös jäsenvaltiossa C. Tällöin jäsenvaltion A veroviranomaiset voivat pyytää jäsenvaltioiden B ja C veroviranomaisilta virka-apua jäsenvaltiossa A maksamatta olevien verojen perimiseksi.

Perintää koskeva keskinäinen avunanto auttaa osaltaan varmistamaan, että yhdenvertainen kohtelu ja syrjimättömyys toteutuvat verotuksen alalla. Sen avulla varmistetaan, että jokainen maksaa veronsa, ja estetään veropetoksia sekä verotulojen menetyksiä jäsenvaltioissa ja EU:n tasolla.

2. Tämä kertomus on **jatkoo kertomukselle COM(2017) 778²**, jonka komissio antoi Euroopan parlamentille ja neuvostolle 18. joulukuuta 2017 ja joka koski keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä 16. maaliskuuta 2010 annetulla neuvoston direktiivillä 2010/24/EU³ perustettujen järjestelyjen toimintaa. Direktiivin 27 artiklan 3 kohdassa säädetään, että komission on annettava joka viides vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus direktiivillä perustettujen järjestelyjen toiminnasta. Tämä kertomus on toinen uuden direktiivin mukainen kertomus, ja se koskee vuosia 2017–2019.
3. Edellisen kertomuksen päätelmien mukaisesti **on päätetty seuraavista toimista:**
 - 1) Parannetaan veronperintäavunannon hyödyntämistä koskevien tilastotietojen keruuta, jotta keskinäisen avunannon tehokkuutta ja vaikuttavuutta voidaan arvioida yksityiskohtaisemmin. Samalla pyritään välttämään tai rajoittamaan kansallisille veroviranomaisille koituvaa ylimääräistä työmäärää. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä myös kullekin jäsenvaltiolle esitettyjen avunantopyyntöjen aiheuttamaan työmäärään suhteessa niiden käytössä oleviin hallinnollisiin resursseihin.

¹ Toimintasuunnitelman (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52020DC0312>) 14. toimi.

² Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä 16. maaliskuuta 2010 annetulla neuvoston direktiivillä 2010/24/EU perustettujen järjestelyjen toiminnasta.

³ Neuvoston direktiivi 2010/24/EU, annettu 16 päivänä maaliskuuta 2010, keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä (EUVL L 84, 31.3.2010, s. 1).

- 2) Tarkastellaan yksittäisissä jäsenvaltioissa ilmeneviä ongelmia, jotka haittaavat perintää koskevan keskinäisen avunannon sujuvuutta, jotta näiden ongelmien ratkaisemiseksi voidaan antaa suosituksia tai toteuttaa muita toimia.
 - 3) Selvitetään tarvetta ja tapoja parantaa perintäavunantoa koskevan järjestelmän toimintaa EU:n tasolla.
 - 4) Lisätään sekä kansallisten veroviranomaisten että verovelvollisten tietämystä ja tietoisuutta keskinäistä perintäavunantoa koskevasta lainsäädännöstä.
 - 5) Selvitetään mahdollisuuksia ja keinoja edistää ja helpottaa perintäavunantoa kolmansissa maissa EU:n toimivalta ja painopisteet huomioon ottaen.
4. Fiscalis-projektiryhmä 110 on tehnyt kolmen ensimmäisen toimen osalta lisäanalyysseja, joihin osallistui 13 jäsenvaltiota⁴. Myös muilta jäsenvaltioilta kerättiin tietoja erityisesti kansallisella tasolla ilmenneistä ongelmista.
5. Tässä kertomuksessa esitellään jatkotoimia ja annetaan useita parannussuosituksia.

1. Ensimmäinen toimi: parannetaan tilastotietojen keruuta ja automatisoidaan tietojenkeruu

6. Avunantoa pyytäneiden ja pyyntöjä vastaanottaneiden jäsenvaltioiden raportoimat **perityt määrät** vuosina 2017–2019 eroavat toisistaan jonkin verran.

Taulukko 1: Yhteenvedo perityistä määristä (2017–2019):

	Muiden jäsenvaltioiden pyynnöstä perityt määrät ennen omien kulujen vähentämistä (pyyntöjä vastaanottaneiden jäsenvaltioiden ilmoittamat määrät)	Muille jäsenvaltioille esitettyjen pyyntöjen avulla perityt määrät (avunantoa pyytäneiden jäsenvaltioiden ilmoittamat määrät)
	<i>euroa</i>	<i>euroa</i>
2017	103 536 690	159 544 517
2018	86 099 511	127 517 949
2019	93 304 732	106 391 930

Edellä esitetyt tiedot osoittavat, että kyseisenä kolmen vuoden ajanjaksona veroja perittiin 283–393 miljoonaa euroa.

Taulukon vasemmassa ja oikeassa sarakkeessa olevien summien ei tarvitse olla täsmälleen samansuuruisia. Vasemmanpuoleisessa sarakkeessa olevat määrät tarkoittavat perittyjä määriä, joista ei ole vielä vähennetty pyyntöjä vastaanottaneille jäsenvaltioille aiheutuneita kuluja (mikä normaalisti kasvattaa vasemmanpuoleisessa sarakkeessa olevia määriä), ja osa veloista voidaan maksaa suoraan avunantoa pyytäneelle jäsenvaltiolle (mikä kasvattaa oikeanpuoleisessa sarakkeessa olevia määriä). Sarakkeiden väliset erot ovat kuitenkin merkittäviä erityisesti vuonna 2017, vaikkakin raportoitujen määrien erot pienenevät vuosi vuodelta. Erojen pienenemisestä huolimatta taulukko herättää kysymyksiä näiden tilastotietojen paikkansapitävyydestä.

⁴ Fiscalis-projektiryhmässä 110 ovat edustettuina seuraavat jäsenvaltiot: Bulgaria, Saksa, Viro, Kreikka, Espanja, Liettua, Unkari, Itävalta, Puola, Romania, Slovenia, Slovakia ja Suomi.

Myös jäsenvaltioiden ilmoittamien avunantopyyntöjen määrissä on eroja (lisätietoa pyyntöjen määrästä on tähän kertomuksen liitetyn komission yksiköiden valmisteluasiakirjan kohdassa 1.1).

7. Siirtyminen **automaattiseen tilastotietojen keruuseen lisää** osaltaan jäsenvaltioiden ilmoittamien tilastotietojen **luotettavuutta**. Samalla se myös vähentää jäsenvaltioiden hallinnollista raskautta.
8. Automaattisen tilastotietojen keruun avulla jäsenvaltioiden on myös mahdollista kerätä **merkityksellisempää tietoa** siitä, miten ne tosiasiallisesti suoriutuvat veronperintäavun antamisesta.

Veronperinnän asiantuntijaryhmä on jo keskustellut jäsenvaltioiden mahdollisuuksista laajentaa tilastotietojen automaattista keruuta kattamaan seuraavat tiedot:

- perintäpyyntöihin annettujen vastausten tyypit, joiden perusteella voidaan tehdä päätelmiä pyyntöjen hyödyllisyydestä ja siitä, kuinka todennäköisesti pyyntö johtaa onnistuneeseen perintään
- sellaisten tilanteiden määrä, joissa avunantoa pyytävä jäsenvaltio muuttaa pyyntöä esimerkiksi oikaisujen, riitojen tai (osittaisten) maksusuoritusten johdosta
- avunantopyyntöjen vastaanottamisesta ilmoittamisen ja ensimmäisten pyyntöihin annettujen vastausten oikea-aikaisuus
- sellaisten arvonlisäveron palautusta koskevien perintäpyyntöjen lukumäärä, joissa pyynnön vastaanottavan valtion on määrä suorittaa palautus (tällöin tältä valtiolta pyydetty toimi rajoittuu palautettavan arvonlisäveron pidättämiseen).

Komissio uskoo, että nämä lisätiedot auttavat parantamaan pyyntöjä vastaanottavien ja avunantoa pyytävien jäsenvaltioiden toiminnan arviointia ja tuovat paremmin esille niiden toteuttamat toimet.

9. Edellä mainittujen tilastotietojen automaattinen kerääminen edellyttää tietotekniikan kehittämistä edelleen. Uusien tietoteknisten ratkaisujen on tarkoitus olla valmiina vuonna 2021, jolloin jäsenvaltiot voisivat kerätä kaikki pyyntöihin ja vastauksiin liittyvät tilastotiedot automaattisesti vuodesta 2022 alkaen.

2. Toinen toimi: parannetaan lainsäädäntöä ja käytännön toimintaa kansallisella tasolla

10. Perintää ja perintäavunantoa koskevien pyyntöjen toteuttamista olisi parannettava kansallisesti monissa eri tapauksissa:

- 1 a) **Tapaukset, joissa pyyntöön ei ole vastattu:** Tällaiset tapaukset osoittavat selvästi, että yhteistyö on puutteellista. Tällaisia ovat esimerkiksi tapaukset, joissa pyynnön vastaanottava viranomainen ei ilmoita vastaanottaneensa avunantopyyntöä tai joissa se ei vastaa pyyntöön muulla tavalla.

Tällaiset tapaukset vaikuttavat keskinäiseen luottamukseen, joka on keskeistä veronperintään liittyvässä avunannossa.

- 1 b) Muut puutteelliseen yhteistyöhön liittyvät tapaukset, jotka johtuvat **riittämättömistä tai epäselvistä tiedoista sekä viestintäongelmista**. Tällaisia ovat esimerkiksi tapaukset, joissa avunantoa pyytävät viranomaiset eivät anna selkeitä tietoja pyyntönsä tueksi (esimerkiksi silloin, kun ne eivät esitä riittävästi tai lainkaan perusteita vanhan saatavan perintää koskevalle pyynnölle tai eivät selosta pyynnön perusteena olevia tietoja, vaikka nämä tiedot olisivat hyödyllisiä pyynnön toteuttamisen kannalta) tai joissa pyynnön vastaanottavat viranomaiset eivät anna selkeitä tietoja jäsenvaltiossaan toteutetuista toimista tai ongelmista, jotka estävät avunantopyynnön toteuttamisen tai vaikeuttavat sitä.

Tällaiset tapaukset heikentävät veronperintää koskevan avunannon vaikuttavuutta ja tehokkuutta. Epäselvät pyynnot ja vastaukset kasvattavat asianomaisille viranomaisille koituvaa hallinnollista taakkaa tarpeettomasti. Epävarmuus vaikeuttaa myös jatkotoimia koskevien päätösten tekemistä avunantoa pyytävässä jäsenvaltiossa (sen päättäessä esimerkiksi maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta tai vanhentumisajan keskeyttämisestä tai lykkäämisestä).

- 2 a) **Perintädirektiivin virheelliseen täytäntöönpanoon liittyvät tapaukset:** Tilanteet, joissa direktiiviä 2010/24/EU ei ole pantu asianmukaisesti täytäntöön pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännössä tai hallintokäytännössä tai jotka liittyvät direktiivin väärään tulkintaan (ks. tähän kertomuksen liitetyn komission yksiköiden valmisteluasiakirjan kohdat 2.2.1.–2.2.4).

Nämä tapaukset vaikeuttavat merkittävästi perintäavunantoa koskevan järjestelmän moitteetonta toimintaa. Ne aiheuttavat tarpeetonta sekaannusta, joka toisinaan aiheuttaa lisää vääriä tulkintoja ja keskinäisiä väärinkäsityksiä.

- 2 b) **Riittämättömään kansalliseen lainsäädäntöön tai käytäntöön liittyvät tapaukset:** Tilanteet, joissa pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion oikeudellinen kehys tai käytäntö ei ole asianmukainen perintäavun antamiseksi muille jäsenvaltioille (ks. tähän kertomuksen liitetyn komission yksiköiden valmisteluasiakirjan kohta 2.2.5.).

Jos kansallista lainsäädäntöä tai käytäntöä ei ole kehitetty riittävästi ja jos niitä ei ole mukautettu kansainvälisen perintäavunannon mahdollistamiseksi, perintäavunanto ei voi toimia asianmukaisesti. Tällaiset tilanteet voivat olla suoraan tai välillisesti syrjiviä, ja niillä voi olla kielteisiä vaikutuksia veronkantoon ja sisämarkkinoiden toimintaan.

11. Yleisellä tasolla voidaan todeta, että jäsenvaltioilla on oltava käytössään riittävästi henkilöresursseja ja riittävä tietotekniikkainfrastruktuuri saamiensa perintäavunantopyyntöjen käsittelemiseksi ja että kansallisia sääntöjä ja hallinnollisia käytäntöjä on kehitettävä riittävästi, jotta jäsenvaltiot voivat antaa aktiivista ja tehokasta perintäapua.
12. Komissio aikoo seurata tiiviisti esiin tuotuja ongelmia. Kaikkia asianomaisia jäsenvaltioita on pyydetty esittämään huomautuksia ja tarvittaessa esittämään jatkotoimensa. Komissio arvioi parhaillaan näitä ongelmatilanteita, jotka saattavat joissakin tapauksissa johtaa rikkomismenettelyn käynnistämiseen tilanteissa, joissa perintädirektiivi on pantu väärin täytäntöön.

3. Kolmas toimi: parannetaan perintäavunannon toimintaa EU:n tasolla

13. Komission kertomuksessa COM(2017) 778 todettiin, että EU:n veronperintäavunantoa koskevan järjestelmän toimintaan liittyvien oikeudellisten ja teknisten näkökohtien parantamista voidaan pohtia (ks. kyseisen kertomuksen kohta 4.3).
14. Jäsenvaltiot esittivät vuonna 2017 tehdyn arvioinnin yhteydessä joitakin ehdotuksia EU:n kehityksen parantamiseksi.⁵ Fiscalis-projektiryhmä 110 on analysoinut useita ehdotuksia, jotka koskevat perintäavunantojärjestelyjen tehostamista. Jäljempänä esitetään yleiskatsaus tärkeimmistä tähän liittyvistä kysymyksistä.
15. Eräs merkittävä kysymys liittyy **tietojenvaihtoon**. Sitä voitaisiin parantaa muun muassa
 - lisäämällä pyyntölomakkeen käytön joustavuutta tietojenvaihdossa
 - laajentamalla ilman pyyntöä tapahtuvaa tietojenvaihtoa ja nopeaa tiedonsaantia.
16. Aiemmin perintäapua annettiin vain sellaisten verojen perimiseksi, joita kannettiin molemmissa osapuolina olevissa jäsenvaltioissa. Tämä **samankaltaisuuteen perustuva lähestymistapa** hylättiin vuonna 2010, kun direktiivissä 2010/24/EU perintäavunantoa laajennettiin koskemaan saatavia, jotka liittyvät kaikenlaisiin veroihin ja maksuihin. Samankaltaisuuteen perustuva lähestymistapa, jonka mukaan avunantoa pyytävän ja pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion verojen on oltava samoja, säilytettiin kuitenkin seuraavien näkökohtien osalta:
 - Pannessaan **perintä- tai turvaamistoimea** koskevan pyynnön täytäntöön pyynnön vastaanottavan viranomaisen on käytettävä toimivaltaansa ja menettelyjään, joita sovelletaan samoihin veroihin tai maksuihin tai, jos samoja veroja tai maksuja ei ole, samankaltaisiin veroihin tai maksuihin (viimeisenä vaihtoehtona tuloveroon) (direktiivin 2010/24/EU 13 artiklan 1 kohta).
 - Lähettäessään avunantopyynnön jäsenvaltion on otettava huomioon, miten toimivalta eri veroluokkiin kuuluvien verojen perimisestä jakautuu jäsenvaltion sisällä niiden verojen osalta, joita pyyntö koskee. Tätä varten on perustettu **13 postilaatikon järjestelmä**, jonka käyttö voi vaihdella jäsenvaltiosta toiseen riippuen siitä, miten toimivalta kuhunkin veroluokkaan kuuluvien verojen perimisestä jakautuu jäsenvaltion sisällä.
 - Kun on kyse **vanhentumisajan lykkäämisestä, keskeyttämisestä tai pidentämisestä**, direktiivin 2010/24/EU 19 artiklan 2 kohdan mukaan on otettava huomioon, säädetäänkö molempien jäsenvaltioiden lainsäädännössä vastaavasta vaikutuksesta.
17. **Edellä mainittujen sääntöjen yksinkertaistamista** – ainakin vapaaehtoisesti – **olisi harkittava**. Tämä helpottaisi soveltamisalan mahdollista (vapaaehtoista) laajentamista muihin julkisiin saataviin, joiden perintää varten ei tällä hetkellä ole olemassa kehystä. Useat jäsenvaltiot ovat toistuvasti pyytäneet perintäavun soveltamisalan laajentamista muihin julkisiin saataviin, joiden perimiseksi ei tällä hetkellä ole muuta oikeusperustaa.

⁵ Ks. komission kertomukseen COM(2017) 778 liitetyn 18. joulukuuta 2017 julkaistun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan SWD(2017) 461 kohta 6.3.2.

18. Huomiota olisi kiinnitettävä myös siihen, millä tavoin käsitellään **transaktioiden ja varojen digitalisaatiota**, joka lisää ennestään esimerkiksi seuraavia perintään liittyviä ongelmia:
- sähköisten pankkitilien ja kryptovaluuttojen takavarikointiin liittyvät ongelmat
 - vaikeudet, jotka liittyvät maksamatta olevien verojen perintään sellaisilta verovelvollisilta, jotka ovat sijoittautuneet muuhun kuin siihen maahan, jossa ne toimivat (tämä koskee erityisesti sähköistä kaupankäyntiä). Tältä osin olisi kiinnitettävä enemmän huomiota perintää (ja perintäavunantoa) koskeviin näkökohtiin uutta verolainsäädäntöä laadittaessa.
19. Komissio aikoo jatkaa keskusteluja jäsenvaltioiden kanssa analysoidakseen perusteellisesti mahdollisuuksia ja tarvetta vahvistaa ja sujuvoittaa perintäavunantoa koskevaa kehystä.
20. Tulevissa kehitystoimissa olisi otettava kaikilta osin huomioon tarve suojella verovelallisten oikeuksia. EU:n tuomioistuimen käsiteltäväksi annettujen ennakkoratkaisupyyntöjen kasvava määrä vahvistaa, että direktiivin 2010/24/EU – kuten minkä tahansa muun sopimuksen – mukaisen perintäavun yhteydessä on kunnioitettava verovelallisten oikeuksia, erityisesti niiden puolustautumisoikeutta.

4. Neljäs toimi: lisätään tietämystä ja tietoisuutta keskinäisen perintäavun säännöistä

21. Yksi komission arviointikertomuksen COM(2017) 778⁶ päätelmistä koski tarvetta lisätä tietämystä ja tietoisuutta perintää koskevaan keskinäiseen avunantoon liittyvästä lainsäädännöstä. Perintää koskevan keskinäisen avunannon ongelmat näyttävät nimittäin usein johtuvan siitä, että direktiivin 2010/24/EU sääntöjä ei ymmärretä riittävästi. Tietoisuutta on lisättävä paitsi kansallisten veroviranomaisten myös verovelvollisten keskuudessa.
22. EU:n tasolla on jo järjestetty muutamia **koulutustilaisuuksia**⁷. Komissio aikoo järjestää Fiscalis-ohjelman puitteissa säännöllisemmin ja järjestelmällisempää koulutusta lisätäkseen ymmärrystä ja tietoisuutta mahdollisuuksista saada perintäapua EU:ssa.

Näissä koulutustoimissa on myös kiinnitettävä huomiota siihen, että **oikeuskäytännön** kehittyminen vaikuttaa yhä enemmän veronkantoon ja perintäavunantoon.

23. Lisäksi jokaisen jäsenvaltion odotetaan **jakavan muille jäsenvaltioille tietoa kansallisesta lainsäädännöstään ja käytännöstään**. Nämä tiedot ovat tärkeitä muiden jäsenvaltioiden veroviranomaisille, kun ne haluavat tarkistaa, millaisia mahdollisuuksia niillä on saada perintäapua muilta mailta. Osa kansallisista tiedoista on jo saatavilla yhteisessä CIRCABC-tietokannassa. Komissio aikoo kehottaa jäsenvaltioita päivittämään

⁶ Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä 16. maaliskuuta 2010 annetulla neuvoston direktiivillä 2010/24/EU perustettujen järjestelyjen toiminnasta.

⁷ Fiscalis-työpajat sähköisten perintälomakkeiden käytöstä keskitetyssä sovelluksessa (12. ja 13. huhtikuuta 2018 sekä 19. ja 20. huhtikuuta 2018) sekä Norjan veronperintäviranomaisille suunnattu koulutusseminaari (25.–27. syyskuuta 2018), joka järjestettiin EU:n ja Norjan hallinnollisesta yhteistyöstä ja perintää koskevasta avunannosta arvonnäköalaveron alalla tehdyn sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

ja täydentämään näitä kansallisia tietoja toteuttamalla tätä koskevan koordinoitun toimen.

24. Jäsenvaltioita kehoitetaan myös lisäämään **verovelvollisten tietoisuutta** mahdollisuuksista rajatylittävään veronperintäapuun ja sillä mahdollisesti aikaansaatavista tuloksista.

5. Viides toimi: selvitetään mahdollisuuksia ja keinoja edistää ja helpottaa perintäavunantoa kolmansissa maissa

25. Euroopan unioni allekirjoitti vuonna 2018 ensimmäisen kolmannen maan kanssa tehdyn **kahdenvälisen sopimuksensa** hallinnollisesta yhteistyöstä, veropetosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla, kun se allekirjoitti **Norjan kuningaskunnan** kanssa tehdyn sopimuksen⁸.

EU:n ja Norjan välisen sopimuksen mukaan jäsenvaltiot ja Norja voivat käyttää sähköisiä lomakkeita myös muun kuin arvonlisäveroon liittyvän perintäavunannon yhteydessä.⁹ Useat jäsenvaltiot ovat ilmaisseet kiinnostuksensa hyödyntää tätä mahdollisuutta. Sähköisten lomakkeiden käyttö olisi hyödyllistä, sillä vakionmuotoisista lomakkeista¹⁰ on saatavilla automaattinen käännös, jonka ansiosta asianomaisille henkilöille voidaan antaa tietoa pyynnön vastaanottavan valtion virallisella kielellä.¹¹ Norja on ilmoittanut, että sähköisten lomakkeiden laajennettua käyttöä arvioidaan vuoden 2020 loppuun mennessä.

26. Euroopan unionin neuvosto totesi 5. joulukuuta 2019 antamissaan päätelmissä¹², että EU:n ja Norjan välinen sopimus on tärkeä askel verotietojen vaihdossa kolmansien maiden kanssa. Se korosti tällaisen jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisen yhteistyön merkitystä veropetosten torjunnassa ja kehotti komissiota tutkimaan mahdollisuuksia tehdä **myös muiden kolmansien maiden kanssa sopimuksia keskinäistä avunantoa koskevista järjestelyistä arvonlisäverotuksen alalla ja perinnässä**.

Kolmansien maiden kanssa tehtävät sopimukset hallinnollisesta yhteistyöstä erityisesti sähköiseen kaupankäyntiin liittyvien veropetosten torjumiseksi ovat osa aloitteita, joita esitettiin hiljattain hyväksytyssä komission toimintasuunnitelmassa ("Oikeudenmukaista ja yksinkertaista verotusta koskeva toimintasuunnitelma elpymisstrategian tueksi").¹³

⁸ EUVL L 195, 1.8.2018, s. 1. Sopimus tuli voimaan 1. syyskuuta 2018.

⁹ Sopimuksen 40 artiklan 4 kohta.

¹⁰ Yhdenmukainen tiedoksiantolomake ja yhdenmukainen asiakirja, joka mahdollistaa täytäntöönpanon.

¹¹ Velvollisuus antaa asianomaiselle henkilölle tietoa tietyllä kielellä on vahvistettu EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännössä (unionin tuomioistuimen tuomio, 14.1.2010, Kyrian, C-233/08, ECLI:EU:C:2010:11 sekä unionin tuomioistuimen tuomio, 26.4.2018, Donnellan, C-34/17, ECLI:EU:C:2018:282).

¹² Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta nro 12/2019 "Sähköinen kaupankäynti: monia arvonlisäveron ja tullien kantoon liittyviä haasteita ei ole ratkaistu" 5. joulukuuta 2019 annettujen neuvoston päätelmien 14682/19 15 kohta.

¹³ Toimintasuunnitelman (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52020DC0312>) 14. toimi.

27. Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimukseen¹⁴ sisällytettiin perintäavunantoa koskevia määräyksiä, joilla säilytetään mahdollisuus käyttää nykyistä kehystä **Yhdistynyttä kuningaskuntaa** koskevissa kesken olevissa **perintäasioissa**.

Lisäksi Euroopan unionin neuvosto antoi Euroopan komissiolle luvan aloittaa neuvottelut uudesta kumppanuudesta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa.¹⁵ Suunniteltu kumppanuus kattaa muun muassa hallinnollisen yhteistyön ja keskinäisen avunannon tulli- ja arvonlisäveroasioissa. Siihen kuuluu myös tietojenvaihto tulli- ja arvonlisäveropetosten torjumiseksi sekä keskinäinen avunanto veroihin ja maksuihin liittyvien saatavien perimiseksi, kuten neuvotteluohjeissa mainitaan.¹⁶

28. Vuodesta 2019 lähtien **kolmansia maita koskevia perintäasioita varten** on ollut käytössä **sähköiset perintäavunpyyntöjä koskevat lomakkeet**¹⁷ (Java-muodossa). Kun nämä lomakkeet kehitettiin, ne suunniteltiin siten, että niitä voidaan käyttää myös muiden kolmansien maiden kanssa.

Kolmansien maiden kanssa voidaan tehdä yhteistyötä myös tarkistettaessa EU:n nykyisiä veronperintäavunpyyntöjä koskevia lomakkeita.

29. EU:n veronperinnän asiantuntijaryhmä on ehdottanut, että kolmansien maiden kanssa tehtäviä kahdenvälisiä sopimuksia varten laaditaan **EU:n yhteisymmärryspöytäkirjamalli**. Tämä malli pohjautuisi parhaisiin käytäntöihin, ja jäsenvaltiot voisivat käyttää sitä yksinkertaistaakseen tällaisten sopimusten täytäntöönpanoa, kun ne tekevät perintäapua koskevia järjestelyjä kolmansien maiden kanssa.

6. Yleiset päätelmät ja suositukset

30. **Tilastotietojen automaattinen keruu** auttaa parantamaan tietojen tarkkuutta ja vähentämään jäsenvaltioille koituvaa hallinnollista raskautta.

Jäsenvaltioita kehoitetaan hyödyntämään tilastotietojen automaattista keruuta tehokkaasti ja sisällyttämään näin kerätyt täydentävät tiedot komissiolle toimitettaviin vuosikertomuksiin.

31. Vaikka perityt määrät ovat huomattavia, ilmoitetuista ongelmista käy ilmi, että joidenkin jäsenvaltioiden halukkuus tai valmiudet antaa perintäapua herättävät huolta tai epäilyä. Jäsenvaltioilla on lakisääteinen velvollisuus **avustaa muita jäsenvaltioita** verosaatavien perinnässä, joten kansallisella tasolla on toteutettava riittävät toimenpiteet tämän velvollisuuden täyttämiseksi.

¹⁴ Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (EUVL C 384I, 12.11.2019, s. 1).

¹⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/42737/st05870-en20.pdf>

¹⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/42736/st05870-ad01re03-en20.pdf>

¹⁷ Sähköisten lomakkeiden keskussovelluksen (eFCA) osalta todettiin, että lomakkeet edellyttäisivät tietoliikenneyhteyttä ja komission tarjoamaa tukea sekä rahallista investointia osallistuvilta mailta, mikä puolestaan edellyttäisi kansainvälistä sopimusta (kuten Norjan tapauksessa).

32. Kaikki avunantopyynnot olisi käsiteltävä asianmukaisesti, ja käsittelyaikaa olisi lyhennettävä huomattavasti. Jäsenvaltioiden olisi varattava **riittävät henkilöresurssit, tietotekniikkainfrastrukturi ja tietotekniset välineet** veronperintäavunantoon voidakseen täyttää avunantovelvoitteensa ja käsitellä yhä kasvavaa määrää avustuspyyntöjä. **Kansallisia sääntöjä ja hallinnollisia käytäntöjä on kehitettävä** siten, että veronperintäviranomaiset voivat tarjota tällaista apua.

Jäsenvaltioita kehoitetaan järjestämään sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että avunantopyynnot pannaan tehokkaasti täytäntöön ja että pyynnön vastaanottavat viranomaiset antavat avunantoa pyytävälle viranomaisille selkeää ja oikea-aikaista tietoa avunantopyyntöjen täytäntöönpanosta.

Veroviranomaisia kehoitetaan ilmoittamaan jäsenvaltionsa asianmukaiselle tasolle tilanteista, joissa perintäapua koskevia sääntöjä ei noudateta, ja jäsenvaltioita kehoitetaan ilmoittamaan tällaisista ongelmista (varhaisemmassa vaiheessa) muille jäsenvaltioille ja komissiolle, jotta jäsenvaltioiden välisissä suhteissa esiin tulevat toistuvat ongelmat voidaan käsitellä ennakoivammin ja tuloksekkaammin.

33. **EU:n veronperintäavunantoa koskevaan kehikseen liittyy useita haasteita:** perintäavunannon pyytämiseen ja avun myöntämiseen käytettäviä välineitä on mukautettava perintäavun tarpeen kasvaessa ja uuden taloudellisen ja teknologisen kehityksen sekä oikeudellisen kehityksen valossa, erityisesti kun on kyse verovelvollisten oikeuksien kunnioittamisesta.
34. **Tietämyksen ja tietoisuuden lisääminen** EU:n veronperintäavunantoa koskevasta kehiksestä on tärkeää. Tietämyksen ja tietoisuuden lisäämiseksi on jo toteutettu toimia, mutta lisää toimia tarvitaan.
35. Jäsenvaltioita kehoitetaan tekemään yhteistyötä komission kanssa näiden toimien toteuttamiseksi ennakoivasti ja myönteisessä Eurooppa-hengessä.